

PÕLLUMAJANDUS- JA TOIDUAMET

Maret Gerz

Riigimetsa Majandamise Keskus

Teie: 26.08.2024

Meie: 18.09.2024 nr 6.1-8/6498-1

Vastus seisukoha ja ettepanekute küsimisele seoses Kirna soometsade loodusliku veerežiimi taastamise kavatsusega

Esitasite 26.08.2024 Põllumajandus- ja Toiduametile (edaspidi ka *PTA*) kirja (registreeritud PTA dokumendihaldussüsteemis nr 6.1-8/6498) millest küsite seisukohta Kirna soometsade loodusliku veerežiimi taastamise kavatsusele ja ettepanekuid projekteerimiseks maaparandussüsteemi maa-alal Jõgevamaal Põltsamaa vallas Jürikülas. Lisaks esitasite tutvumiseks kraavide likvideerimise kavatsuse dokumendi „I Jõgevamaal Kirnas soometsade kuivenduskraavide likvideerimise kavatsus“.

Kirna soometsade taastamisala pindala on esitatud dokumendi alusel 208,5 ha ning eesmärk on taastada kraavide likvideerimisega Alam-Pedja looduskaitsealal Kirnas soometsade looduslik veerežiim. Planeeritav taastamisala asub Villemi/Metsakuivendus (maaparandussüsteemi, edaspidi *MS*/ehitise koodid 2102830010011/001 ja 2102370012010/001) maaparandusehitistel, sh läbib planeeritavat taastamisala Villemi/Metsakuivendus (*MS* /ehitise kood 2102370012010/001) maaparandusehitise eesvool (ehk Peetri kraav). Villemi/Metsakuivendus maaparandusehitise eesvoolu suubub omakorda mitmeid maaparandussüsteeme ja nende eesvoole – kokku on esmapilgul planeeritavast tegevusest otseselt mõjutatud 10 maaparandusehitist ja 8 maaparandusehitise eesvoolu (vt lisatud tabel, lisa 1). Kaudselt mõjutatud maaparandusehitiste ja nende eesvoolude hulka ei ole võimalik ilma uurimistöödeta hinnata.

Maaparandussüsteemi maa-alal tegevusi planeerides tuleb järgida vastavalt kehtiva maaparandusseadusega (edaspidi *MaaParS*) sätestatud korda. *MaaParS* § 47 alusel peab olema tagatud maaparandussüsteemi ehitiste ja rajatiste korrashoid ning toimimisvõime. Maaparandussüsteem peab selle kasutamise kestel vastama *MaaParS* § 5 lõigetes 1-8 esitatud maaparandussüsteemi nõuetele. Arvestades, et maaparandussüsteemi rajatiste (sh kraavid, eesvoolud) likvideerimise tagajärjel ei ole taastamisalale jäävat osa maaparandussüsteemist võimalik kasutada ega hooldada eesmärgipäraselt, tuleb enne kraavide sulgemist ehk maaparandussüsteemi osalist kasutusotstarbe lõppenuks lugemist uurida taastamisalalt välja jäävate maaparandussüsteemide toimima jätmise võimalusi, sealhulgas rekonstrueerimise vajadust, seda eelkõige neid teenindava eesvoolu (ehk Peetri kraavi) osas. Arvestada tuleb, et kraavide sulgemise mõju võib olla laiaulatuslik ning planeeritava tegevuse mõju tuleb hinnata ka taastamisalaga seotud maaparandussüsteemidega piirnevatel maaparandussüsteemidel. Eriti oluline on tagada Villemi/Metsakuivendus maaparandusehitise eesvoolu kaudu kasutusele jäävatest maaparandussüsteemidest tuleva vee ärajuhtimine.

Selleks tuleb PTA-le esitada maaparandussüsteemi projekteerimistingimuste taotlus MaaParS § 12 alusel. PTA määrab projekteerimistingimustes maaparanduse uurimistöö tegemise vajaduse ja mahu ning vastavalt maaparanduse uurimistöö tulemustele tuleb vajadusel koostada maaparandussüsteemi ehitusprojekt ja taotleda maaparandussüsteemi ehitusluba (MaaParS § 13, § 16, § 17 ja § 22). Ilma uurimistöödeta ei ole võimalik hinnata planeeritavate tegevuste mõju ümberkaudsetele maaparandussüsteemidele ning nende rekonstrueerimise vajadust.

Projekteerimistingimuste taotlus tuleb esitada ning uurimistööd ja vajadusel rekonstrueerimistööd tuleb teha enne kraavide likvideerimist. Kraavide likvideerimisega võib alustada alles peale rekonstrueeritud maaparandusehitistele PTA poolt kasutusloa väljastamist ning taastamisalaga hõlmatud maa-alal maaparandussüsteemi kasutusotstarbe lõppenuks lugemist (MaaParS § 31 lg 1 ja § 54). Eelnimetatud tingimustega tuleb arvestada ning neid tuleb kajastada kõigis edaspidi koostatavates Kirna soometsade taastamisega seotud dokumentides. Arvestades eespool toodud tingimustega, st järgides maaparandusseadusega sätestatud korda, on planeeritav tegevus võimalik.

Lugupidamisega
(allkirjastatud digitaalselt)

Kristi Välbe
juhtivspetsialist
Põllumajandus- ja Toiduameti Ida regioon

Lisa:
1. Maaparandusehitiste ja eesvoolude koondtabel

Kristi Välbe
Põllumajandus- ja Toiduameti Ida regioon
Suur 3, Jõgeva
+372 524 5978
kristi.valbe@pta.agri.ee